

Huvudman

Norrköpings kommun
norrkoping.kommun@norrkoping.se

Beslut

Datum 2026-03-24

Dnr SI 2023:5719

Sida 1 (11)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Mosstorpsskolan 2 (årskurs 7–9) i Norrköpings kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 17 juni 2025

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen genomförde hösten 2023 en tillsyn av Mosstorpsskolan 2 i Norrköpings kommun. Skolinspektionen beslutade den 16 februari 2024 att förelägga Norrköpings kommun att senast den 12 augusti 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning av behöriga och legitimerade lärare, extra studietid, frånvaro, extra anpassningar, särskilt stöd, förebyggande och åtgärdande arbete för att skapa trygghet, arbete för att skapa studiero, särskilt beakta resultat på nationella prov samt betygskatalog.

Vid uppföljning av beslutet under hösten 2024 konstaterade Skolinspektionen att brister kvarstod. Skolinspektionen beslutade därför den 17 december 2024 att förelägga Norrköpings kommun att vid vite om 2 000 000 kronor senast den 4 april 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande frånvaro, extra anpassningar, särskilt stöd, förebyggande och åtgärdande arbete för att skapa trygghet samt ordningsstörande beteende. Vidare beslutade Skolinspektionen att förelägga Norrköpings kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande att undervisning bedrivs under ledning av lärare, extra studietid, användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt betygssättning.

Skolinspektionen följde upp beslutet under våren 2025 och konstaterade att huvuddelen av bristerna fortfarande kvarstod. Skolinspektionen beslutade därför den 17 juni 2025 att på nytt förelägga Norrköpings kommun att vid vite om 2 000 000 kronor senast den 17 november 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande frånvaro, extra anpassningar, utredning om elevers behov av särskilt stöd samt åtgärdande arbete för att skapa trygghet. Vidare beslutade Skolinspektionen att förelägga Norrköpings kommun att senast samma dag vidta åtgärder för att avhjälpa brist rörande betygssättning.

Norrköpings kommun har den 17 november 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet vid vite respektive föreläggandet. Som en del av uppföljningen har Skolinspektionen under våren 2026 även genomfört ett kompletterande tillsynsbesök på skolenheten med intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan (inklusive en representant för trygghetsteamet) och rektorn samt lektionsobservationer.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Norrköpings kommun har följt beslutet från den 17 juni 2025 om föreläggande vid vite respektive föreläggande samt om påtalade brister har avhjälpes.

Motivering av beslutet

Frånvaro

Skolinspektionens tidigare beslut

I beslutet den 17 juni 2025 konstaterade Skolinspektionen att det fortsatt fanns omfattande och allvarliga brister i skolans arbete kopplat till utredning av elevers frånvaro. Tillsynen visade att det fortsatt fanns ett stort antal elever med upprepad eller längre frånvaro för vilka frånvaroutredning inte startats, trots att det inte bedömts som obehövligt. Tillsynen visade vidare att frånvaroutredningar på skolenheten inte genomförts i samråd med elevhälsan enligt författningarnas krav.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder samt genom intervjuer med elevhälsan och rektorn framgår att skolenheten har infört sex avstämningsperioder per läsår vid vilka det görs en genomgång av frånvaron på individnivå i alla klasser. Alla elever som bedöms ha upprepad eller längre frånvaro granskas utifrån förutbestämda frågor. En utredning om frånvaro startas för elever med upprepad eller längre frånvaro om det inte anses obehövligt och åtgärder sätts in i syfte att öka elevernas närvaro. Frånvaroutredningar inleds även utanför avstämningsperioderna och samråd med elevhälsan genomförs i samtliga utredningar. Vidare framgår att samtliga professioner i elevhälsan är involverade i arbetet med att analysera och ta reda på vad som orsakar en elevs frånvaron. Av huvudmannens redovisning framgår att ytterligare en kurator anställdes under höstterminen 2025 för att stärka skolenhetens arbete med elevfrånvaro. Kuratorn ansvarar även för att frånvaroutredningarna dokumenteras digitalt.

Lärare, elevhälsan och rektorn uppger att arbetet under innevarande läsår med att uppmärksamma upprepad eller längre frånvaro hos elever har blivit tydligare och mer strukturerat genom de regelbundna avstämningarna. Deras gemensamma uppfattning är därför att skolenheten nu är i fas i arbetet med frånvaroutredningar och frånvaron utreds för samtliga elever där det är behövligt.

I samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder har Skolinspektionen tagit emot en sammanställning över vilka elever som skolenheten har inlett respektive slutfört en frånvaroutredning för under den av Skolinspektionen angivna tidsperioden. Av redovisningen framgår också att samtliga utredningar har genomförts i samråd med elevhälsan. Huvudmannen har även lämnat besked om att en frånvaroutredning inte i något fall bedömts som obehövlig. Vidare har exempel på utredningar gällande elevers frånvaro getts in.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (7 kap. 19 a § skollagen [2010:800])

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav avseende frånvaro. Av tillsynen framkommer att om en elev har upprepad eller längre frånvaro ser rektorn till att frånvaroutredning inleds om det inte är obehövligt. Vidare framkommer att frånvaroutredningar på skolenheten genomförs i samråd med elevhälsan enligt författningarnas krav. Skolinspektionen bedömer därmed att huvudmannen har följt föreläggandet och att bristerna har avhjälpats.

Extra anpassningar

Skolinspektionens tidigare beslut

I beslutet den 17 juni 2025 konstaterade Skolinspektionen att det fortsatt fanns allvarliga brister i arbetet med extra anpassningar. Elever gavs inte de extra anpassningar som de var i behov av, bland annat på grund av att

lärare saknande förutsättningar i form av tillräcklig kompetens eller tid för att genomföra extra anpassningar enligt elevernas behov.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder samt genom intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att rektorn tillsammans med lärarna och elevhälsan regelbundet följer upp att elever får de extra anpassningar som de är i behov av inom ramen för den ordinarie undervisningen. Lärare, rektorn och elevhälsan följer kontinuerligt upp och diskuterar de extra anpassningar som ges, justerar dessa eller beslutar om nya extra anpassningar. Skolenheten har i samband med höstterminsstarten 2025 genomfört informationstillfällen och workshops kring extra anpassningar med lärarna och elevhälsan. Vid informationstillfällena har lärarna bland annat fått information kring processen om när extra anpassningar ska sättas in, att dessa behöver följas upp, utvärderas samt eventuellt justeras och intensifieras. Under workshopstillfällena gjorde samtlig personal en översyn av elevernas extra anpassningar.

Av huvudmannens redovisning framgår vidare att lärarna har fått besvara en enkät med frågan om de anser sig ha förutsättningar att ge extra anpassningar till elever som bedöms behöva sådana. I de fall lärare har svarat att de har svårt att ge extra anpassningar har huvudmannen satt in riktade åtgärder. Bland annat har specialpedagoger från kommunens centrala barn- och elevhälsa bistått i arbetet med extra anpassningar. En utvecklingsledare från Norrköpings kommun har också arbetat specifikt med klasser där det finns utmaningar vad gäller arbetet med extra anpassningar. I arbetet med att säkerställa att lärarna har förutsättningar att utföra sitt uppdrag med extra anpassningar har även en utbildning om kompensatoriska hjälpmedel hållits för samtlig personal. Detta i syfte att säkerställa att samtliga lärare har kunskap om att använda de kompensatoriska hjälpmedel som ofta utgör extra anpassningar. Dessutom har en behovsbaserad förstärkning av extra personal gjorts.

I intervju med lärare framkommer att deras uppfattning är att alla elever som har behov av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen nu ges de anpassningar som de har behov av. Lärarna anser att de har förutsättningar och hinner ge eleverna de extra anpassningar som de behöver.

I samband med redovisningen har huvudmannen gett in en sammanställning över vilka elever som på skolenheten bedömts vara i behov av extra anpassningar och vilka anpassningar respektive elev bedömts vara i behov av. Huvudmannen har även gett in redogörelse för den uppföljning och analys av lärarnas arbete med extra anpassningar som

har gjorts tillsammans med lärare och skolans elevhälsa. I redogörelsen beskrivs uppföljningens resultat, analysen av resultatet samt beslutade och genomförda åtgärder.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 5 § skollagen)

Av skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet systematiskt och kontinuerligt ska planera och följa upp utbildningen på skolenhetsnivå. Huvudmannen ska även analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen (4 kap. 3–4 §§ skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav avseende extra anpassningar. Tillsynen visar att elever nu ges de extra anpassningar som de är i behov av. Vidare visar tillsynen att lärarna anser att de nu har förutsättningar för att genomföra extra anpassningar enligt elevernas behov. Huvudmannen har följt upp och analyserat om det finns förutsättningar för lärarna att genomföra sitt uppdrag med extra anpassningar. Huvudmannen har även redogjort för uppföljningens resultat, analysen av resultatet samt beslutade och genomförda åtgärder. Skolinspektionen bedömer därmed att huvudmannen har följt föreläggandet och att bristerna har avhjälpats.

Utredning om elevers behov av särskilt stöd

Skolinspektionens tidigare beslut

I Skolinspektionens beslut den 17 juni 2025 konstaterades att det fortsatt fanns brister i skolans arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd. Tillsynen visade att rektorn inte sett till att alla elever, som anmälts kunna vara i behov av särskilt stöd, hade utretts. Tillsynen visade därtill att det fortfarande fanns en elev med åtgärdsprogram utan att elevens behov av särskilt stöd hade utretts.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder samt av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att rektorn ser till att alla elever, som anmälts kunna vara i behov av särskilt stöd, också utreds beträffande behov av särskilt stöd. Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att för varje anmälan som lärare har gjort har en skriftlig bekräftelse skickats till läraren om att en utredning har startats. Det framgår vidare att rutinen gällande arbetet med att starta utredningar om särskilt stöd har blivit tydlig och att detta har medfört att det numera startas utredningar för alla elever som anmäls till rektorn. I intervjuer med elevhälsan och rektorn framkommer att de varje vecka går igenom vilka anmälningar som har inkommit och kontrollerar att en utredning har startats.

I samband med redovisningen har huvudmannen gett in en sammanställning över hur många elever som anmälts under den av Skolinspektionen angivna tidsperioden. Av redovisningen framgår också att samtliga anmälningar har resulterat i en utredning om elevens behov av särskilt stöd. Vidare har en utredning om behov av särskilt stöd inkommit beträffande den elev med åtgärdsprogram som tidigare saknade en sådan utredning.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav avseende att starta utredningar för de elever som anmälts till rektorn gällande behov av utredning om särskilt stöd. Tillsynen visar att det har startats utredningar för de elever som anmälts till rektorn under den av Skolinspektionen angivna tidsperioden. Även för den elev med åtgärdsprogram som tidigare saknade en utredning om behovet av särskilt

stöd har stödbehovet nu utretts. Skolinspektionen bedömer därmed att huvudmannen har följt föreläggandet och att bristen är avhjälpt.

Åtgärdande arbete för att skapa trygghet

Skolinspektionens tidigare beslut

I beslutet den 17 juni 2025 konstaterade Skolinspektionen att det fortsatt fanns allvarliga brister i skolans åtgärdande arbete för att skapa trygghet. Det fanns fortfarande skolpersonal som inte alltid agerade, eller gjorde anmälan till rektorn, när elever utsattes för kränkande behandling. Att personal inte alltid agerade berodde bland annat på att personal inte alltid vågade ingripa i situationen, att all personal inte såg det som sitt ansvar att agera samt brist på tid och ork. Att personalen inte alltid anmälde kränkande behandling till rektorn berodde bland annat på att personalen inte hade kunskap om när en kränkingsanmälan ska göras. Huvudmannen förelades därför att se till att det på skolenheten följdes upp och analyserades om skolpersonal har de förutsättningar och ges det stöd som behövs för att kunna agera när elever utsätts för kränkande behandling.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning samt av intervju med lärare framgår att en uppföljning har gjorts om personalens förutsättningar att agera genom en enkät. Därtill följs elevernas upplevelse av trygghet upp genom regelbundna enkätundersökningar. Vidare framgår att enkätresultaten har analyserats och återkopplats till varje arbetslag, och åtgärder har satts in baserat på behov, exempelvis ökad vuxennärvaro i skolans samtliga utrymmen, nya lås på toaletter, anpassning av lokaler och riktade insatser kopplade till värdegrundsarbetet. Läsåret 2025/2026 startade med att skolans personal tillsammans genomförde en workshop med syftet att säkerställa att all personal har kunskap om vad kränkande behandling är och hur personalen ska agera vid kränkningar. Skolans trygghetsteam har under höstterminen 2025 genomfört ett värdegrundsarbete i alla klasser där de exempelvis har pratat om vad en kränkning och normbrytande beteende är samt hur man beter sig respektfullt mot andra människor.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att deras uppfattning är att personalen på skolenheten nu har de förutsättningar som krävs för att kunna agera och att all personal numera agerar och anmäler när elever utsätts för kränkande behandling. I intervju uppger lärarna att de har givits förutsättningar att göra detta bland annat genom utbildningstillfällen och mötesforum samt insatser från skolans trygghetsteam.

Av intervjuer med rektorn och elevhälsan framgår att de är av uppfattningen att antalet anmälningar om kränkande behandling har ökat jämfört med tidigare år och att det inte beror på att förekomsten av kränkningar har ökat utan på att personalen anmäler oftare. Enligt elevhälsan har samverkan med elever förbättrats jämfört med tidigare läsår bland annat avseende att elever som småbråkar numera hörsammar tillsägelser från personal. Rektorn och elevhälsan uppger att elevhälsan löpande analyserar de kränkingsanmälningar som görs och sätter vid behov in riktade insatser i specifika klasser.

Även av intervjuer med elever framgår att när lärare får kännedom om att en elev utsatts för kränkande behandling agerar lärarna och gör anmälan till rektorn. Enligt eleverna har förekomsten av kränkningar minskat och tryggheten på skolan har förbättrats jämfört med tidigare läsår. En ökad vuxennärvaro har enligt eleverna varit en bidragande orsak till detta. Det värdegrundsarbete som genomförts, där eleverna bland annat har fått prata om och genomföra övningar kring hur man beter sig mot varandra och hur man visar respekt, har anammats och gjort skillnad enligt eleverna.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt ska planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen (4 kap. 3 § skollagen).

Enligt skollagen ska sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § genomföras även på skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn är ansvarig för att ett sådant kvalitetsarbete genomförs. (4 kap. 4 § skollagen)

Av skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i skollagens kapitel om åtgärder mot kränkande behandling, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget (6 kap. 5 § skollagen).

Av skollagen framgår att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan

krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan aktivt medverka till att motverka diskriminering och kränkande behandling av individer och grupper. (Bilaga till förordningen [SKOLFS 2010:37, nedan Lgr 22] om läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, 2.1 Normer och värden)

Det framgår även att skolans mål är att varje elev visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan. Det framgår att läraren ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling. (Lgr 22, 2.2 Kunskaper)

I skollagen framgår vidare att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § första och andra stycket skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav avseende att all personal ska agera vid och anmäla när elever utsätts för kränkande behandling. Tillsynen visar att samtliga intervjuade är av uppfattningen att skolpersonal agerar och anmäler till rektorn när de uppmärksammar kränkande behandling. Tillsynen visar vidare att huvudmannen har genomfört insatser för att skapa en samsyn bland skolans personal i arbetet med att motverka kränkande behandling vilket lett till att skolans personal har givits förutsättningar och stöd för att kunna agera och anmäla när elever utsätts för kränkande behandling.

Skolinspektionen bedömer därmed att huvudmannen har följt föreläggandet och att bristerna är avhjälpda.

Betygsättning

Skolinspektionens tidigare beslut

I beslutet den 17 juni 2025 konstaterade Skolinspektionen att det fortsatt fanns brister rörande att beslut om betyg ska fattas av den eller de lärare som bedriver undervisning vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Tillsynen

visade att det enbart var specialläraren som beslutade om betyg tillsammans med elevernas ordinarie lärare, trots att även fyra legitimerade lärare bedrev undervisning i skolans särskilda undervisningsgrupp.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att under höstterminen 2025 och vid den tidpunkt när betyg skulle sättas var det flera lärare som bedrev undervisningen i vissa ämnen i skolans särskilda undervisningsgrupp. Av intervjuerna framgår dock att det av dessa lärare enbart var den legitimerade läraren som beslutade om betyg.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vem som beslutar betyg när mer än en lärare bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. (3 kap. 16 § skollagen)

I skolförordningen framgår att det i 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser till 3 kap. 16 § skollagen om vem som ska besluta om betyg. (6 kap. 2 § skolförordningen [2011:185])

Det framgår vidare att om fler än en lärare bedriver undervisningen vid den tidpunkt då betyg ska sättas och bara någon eller några av dessa är legitimerade, ska betyget beslutas av den eller de legitimerade lärarna. (6 kap. 3 § skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer, beträffande skolenhetens särskilda undervisningsgrupp, att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav avseende hur betyg ska beslutas. Tillsynen visar att flera lärare bedriver undervisningen i vissa ämnen, men att det enbart är den legitimerade läraren som beslutar om betygen, vilket är i enlighet med författningarnas krav. Skolinspektionen bedömer därmed att huvudmannen har följt föreläggandet och att bristen är avhjälpt.

X Niklas Sjölen

Beslutsfattare
Signerat av: Niklas Sjölen

X Julia Eklund

Föredragande
Signerat av: Julia Eklund

I ärendets slutliga handläggning har även enhetschef Tobias Thorén, regionjurist Stina Nilsson, utredare Hans-Göran Arvidsson och utredare Malin Lindberg medverkat.